

A helsinki Magyar Kulturális és Tudományos Központ

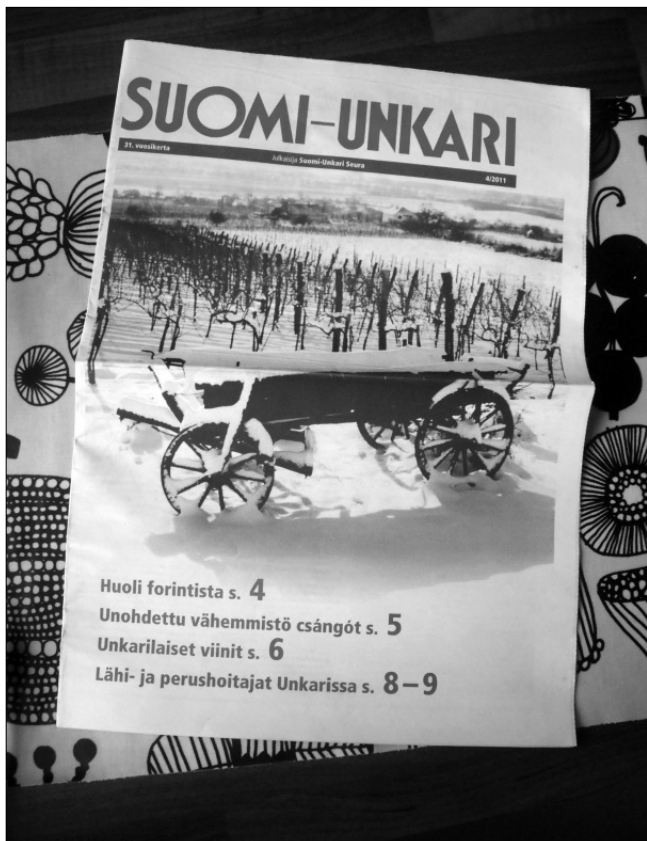
„Olyan rokonok vagyunk, akik nemcsak nyelvükben rokonok, de lélekben is közel állnak egymáshoz.” Egyfajta mottója ez a Magyar Kulturális és Tudományos Központnak, amely még 1980 novemberében nyílt meg a finn fővárosban. A tizenkilenc külföldön működő magyar intézet egyikeként, a Balassi Intézet irányítása alatt működik. Célja Magyarország bemutatása, az egyetemes magyar kultúra és tudomány megismertetése a finn közönséggel. Tevékenysége egész Finnország területére kiterjed, aktívan segíti a finn és a magyar társadalom, a kulturális és oktatási intézmények, szervezetek, szakértők, művészek, tudósok és diákok magyarországi kapcsolatteremtését és együttműködését.

Aligha meglepő, hogy a finn-magyar kapcsolatokat meghittek és messze túlmutatnak a szokásos kulturális és gazdasági kötelékeken. Sokat mondó szám, hogy az 1950-ben alapított Finn-Magyar Társaságnak egy viszonylag alacsony lélekszámú országban ma is mintegy ötezer tagja van, és az Intézet tapasztalatai alapján nagyságrendekkel magasabb azok száma, akik erősen érdeklődnek hazánk iránt. A Magyar Kulturális és Tudományos Központ (MKTK) több mint két évtizedig a Hakaniemi városrészben, egy irodaház harmadik emeletén várta látogatóit, 2002 augusztusa óta azonban a város központjába költözött. A neves finn belsőépítész, Esa Vesmanen tervei alapján felújított, modern helyiségben a Kaisaniemenkatu 10. szám alatt működik, nem messze a Központi pályaudvartól, egy kellemes park közvetlen közelében – igaz, parkból amúgy is sok jutott a finn fővárosnak. Az MKTK feladata nemcsak a nyelvrokonság ápolása vagy a hungarológiai kutatások elősegítése, hanem a meglévő szoros érzelmi kapcsolat elmélyítése is, hogy a rólunk kialakult, néha – a világon talán egyedül – elfogultan pozitív képet múltunk és jelenünk árnyaltabb bemutatásával rögzítsük

Az intézet utcaszintjén található „galleria U” sokak szerint Helsinki egyik legszebb kiállítótere. A jó fekvés, a kiváló látásviszonyok és a gyönyörű terem jelentősen megnövelték a látogatottságot – évente nyolctíz, javarészt kortárs képzőművészeti kiállítást rendeznek itt. Ott jártunkkor épp Koralevics Rita „My nest is my home” című tárlata, grafikák és installációk fogadták az érdeklődőket, miközben az Intézet munkatársai lázasan készültek a közelgő könyvhétre, amelyen Magyar-

ország volt a díszvendég. Az MKTK által szervezett további, körülbelül harminc tárlat az ország legkülönbözőbb pontjain, múzeumokban, galériákban, könyvtárak, iskolák, színházak, vállalatok előcsarnokaiban kerül a közönség elé. Az egyik ilyen helyszín az 1936 óta Finnországban élő, 92 éves Mikola Nándor festőművészről elnevezett, gyönyörű múzeum Vaasa városában. Az Intézet Finnországban évente közel százhusz projekt – kiállítás, koncert, vetítés és előadás – szervezésében vesz részt, foglalkozik tánc- és hímzésoktatással, a magyar nyelv tanításának segítségével, de kiadványszerkesztéssel, műfordítás-támogatással is. Az MKTK cselekvő részt vállal a szakmai kapcsolatok kialakításában, a szakembercserék lebonyolításában, s támogatnak éttermi magyar heteket és fesztiválokat. A programok többsége saját kezdeményezésre jön létre, de közel fele finn partnerek javaslatára és aktív közreműködésével valósul meg. 1999 óta a legnagyobb önálló programegyüttes a Magyar Kultúra Hete sorozat,

amelyet változó helyszínekkel egy-egy vidéki nagyvárosban tartanak meg. Az MKTK feladatai közé 2002-től felkerült a svédországi és norvégiai magyar programok segítése is.

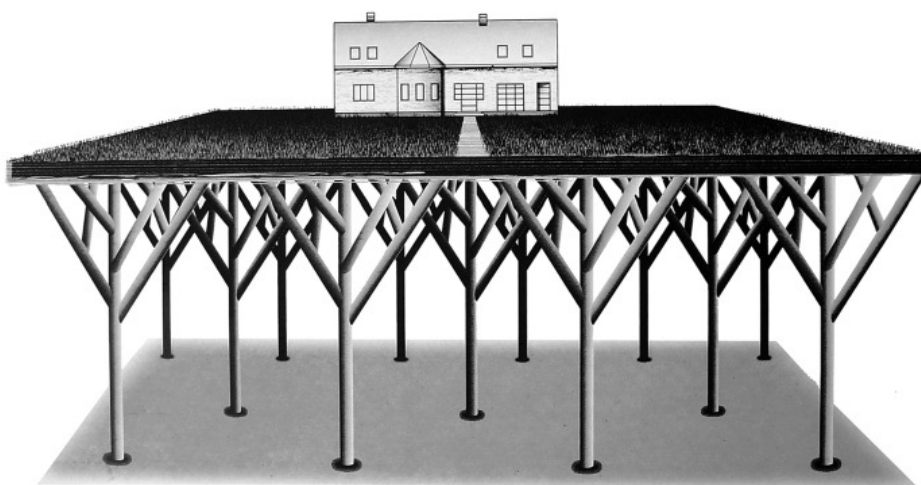
Mint valamennyi testvérintézmény esetében, itt is gyakran szerepel a programok közt a határainkon túl élő magyarság értékeinek megjelenítése. Az erdélyi, felvidéki, délvidéki, kárpátaljai vendégek mellett az Intézet örömmel segíti a Finnországban

élő magyar művészek megismertetését is. A „*Nap vándorai*” címmel bemutatták a magyarországi cigány kultúrát, a Nobel-díjas *Kertész Imre* regénye, a „*Sorstalanság*” finn fordításának megjelenésére szervezett rendezvénycsokor témája pedig az antiszemitizmus volt. A Kulturális és Tudományos Központban több mint ötezer kötetes könyvtár áll a közönség rendelkezésére. A gyűjtemény döntő többségét magyar nyelvű szépirodalom, művészeti és néprajzi kiadványok, valamint idegen nyelvekre fordított magyar művek alkotják, ezen kívül CD- és videotár is a látogatók rendelkezésére áll, de az olvasóteremben magyar folyóiratok is olvashatók. Az Intézet ad otthont a Finn-Magyar Társaság központi irodájának is. A Finn-Magyar Társaság helsinki szervezete szervezésében öt csoportban – kezdőtől a társalgási szintig – folyik az intézetben magyar nyelvoktatás. A Finn-Magyar Társaság és testvérszervezetei sikerét mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy 2000-ben, a finn iskolák négyévente megrendezett magyar témahetén közel ötezer iskola foglalkozott Magyarországgal. A programban a történelemórától a népdaltanulásig, a plakátversenytől a gulyásfőzésig, a magyaros hímzésig és az 1952. évi helsinki olimpia tizenhat magyar bajnokának megismeréséig a legváltozatosabb témák szerepeltek.

A helsinki intézet 1992-ben feladatul kapta, hogy tevékenységét terjessze ki a függetlenné vált Észtországra, Lettországra és Litvániára is, azóta tehát „négyországos” programsorozatokat szerveztek meg itt, de ezt a feladatot 2001 októberében a Tallinni Magyar Intézet vette át.

Vízer Balázs

Az intézet honlapja:
<http://helsinki.balassiintezet.hu>

Koralevics Rita: My nest is my home